

הקשר בין קונפליקט בין הורי בעבר להסתגלות פסיכולוגית בהווה

סמינר סביבה ותורשה בהנחיית פרופ' עדה זוהר ענת שירי וקרן קובו

רקע - מחקרים בנושא קונפליקט בין הורי הינם בעלי חשיבות גדולה, עקב השכיחות שלו והשפעתו המזיקה על התא המשפחתי ועל דפוסים רגשיים והתנהגותיים בקרב הילדים. כל מערכות הנישואין מאופיינות במידה מסויימת של קונפליקט, המופיע בצורות שונות מבחינת תדירות, עוצמה, תוכן ופיתרון, וכן יכול להיות גלוי או סמוי. מחקרים קודמים מראים כי קיים קשר בין קונפליקט בין הורי לבין חרדה, דפוס התקשרות לא בטוחה וערך עצמי, וכי בקשר זה קיימים משתנים נוספים כמו גיל הילד בזמן שיא הקונפליקט, תמיכה חברתית וסטטוס משפחתי של ההורים.

הסתגלות פסיכולוגית

- חרדה תכונתית
- התקשרות לא בטוחה
- ערך עצמי

גיל הילד בעת שיא הקונפליקט

תמיכה חברתית נתפסת רטרוספקטיבית

סטטוס משפחתי הורים נשואים או גרושים

קונפליקט בין הורי

- מאפייני הקונפליקט
- איום נתפס
- האשמה עצמית

תוצאות ודיון - נמצא כי התקשרות לא בטוחה בבגרות

קשורה באופן מובהק לרמות גבוהות של מימד האשמה עצמית ואיום נתפס. בנוסף, נמצא כי ככל שמימד האשמה עצמית ואיום נתפס גבוהים יותר, כך החרדה גבוהה יותר. נמצא כי 15% מהשונות של דפוס התקשרות מוסברת על ידי קונפליקט בין הורי וכי תמיכה חברתית מוסיפה להסבר זה כ- 4%. ניתן להסביר ממצא זה בכך שתמיכה חברתית גבוהה בעת שיא הקונפליקט, מביאה למיתון ההשפעות השליליות של קונפליקט בין הורי על ייצוג פנימי של התקשרות.

שיטת המחקר -

במחקר השתתפו 100 סטודנטים, מתוכם 7 גברים ו-93 נשים, בגילאי 20-36 (ממוצע 24.71), שנדגמו במדגם נוחות במכללת רופין. המשתתפים ענו על שאלון המורכב מפרטים דמוגרפיים, אישיים וכן חמישה תתי שאלונים.

מטרת המחקר - בדיקת הקשר

בין קונפליקט בין הורי כפי שנתפס על ידי הבוגר, בצורה רטרוספקטיבית, לבין הסתגלות פסיכולוגית של הבוגר כיום. בנוסף לכך, בדיקת משתנים נוספים המתווכים / ממתנים קשר זה - גיל הילד בעת שיא הקונפליקט, תמיכה חברתית נתפסת בזמן שיא הקונפליקט וסטטוס משפחתי.